

• 'Bedrijf kan soms niet de beste bestuurder kiezen'

Noorse topvrouw is vaak Deens of Zweeds

Noorse bedrijven zoeken over de grens om te voldoen aan de quotumregeling voor topvrouwen.

Petra Sjouerman

Sinds januari van dit jaar moet 40 procent van de bestuurders en commissarissen van Noorse beursgenoteerde bedrijven vrouw zijn. Maar er zijn niet genoeg gekwalificeerde vrouwen in Noorwegen en daarom gaan Noorse bedrijven op klopjacht in andere Scandinavische landen, zoals Zweden en Denemarken. Bij de bijna 500 bedrijven die onder de quotumregeling vallen, zijn inmiddels zestig Deense en evenveel Zweedse vrouwelijke commissarissen aangesteld. „Bedrijven verruimen hun zoekveld”, bevestigt Trond Randøy, hoogleraar economie aan de universiteit van Agder.

Deze vrouwen blijven in eigen land wonen en reizen af en toe naar Noorwegen. Er is een ander voordeel: „De Scandinavische talen lijken op elkaar. Iedereen spreekt de eigen taal en het is toch te begrijpen,” vertelt de Deense Helle Trap Friis (55). Zij heeft sinds het begin van dit jaar een commissariaat bij het Noorse InTelecom, naast één Noorse vrouw, één Zweedse vrouw en drie Noorse mannen. „Het bedrijf koos mij uit vier andere Deense vrouwen.”

Onderzoekster Marit Hoel van het Noorse Center voor Corporate Diversity – een centrum dat in opdracht van twee ministeries al vijf jaar de samenstelling van raden van commissarissen volgt – spreekt van

Reder Frederiksen heeft twee dochters in raad van bestuur

‘een duidelijke trend’. „Wij zijn het eerste land met een quotumregeling, dus Noorse bedrijven kunnen de beste vrouwen uit Zweden en Denemarken kiezen.”

Tegelijkertijd waarschuwt Hoel voor een andere trend. „We zien nu vrouwen die bijna commissariaten verzamelen. Dat is geen goede ontwikkeling, want dan ontstaat er een vrouwelijke pendant van het Old Boys netwerk, waaraan deze wet juist een einde moest maken.”

De quotumregeling wordt in Noorwegen alom geprezen. Onlangs nog door de Noorse minister van kinderkosten en gelijkstelling. „Ik denk dat deze verandering in de wet bedrijven meer innovatief heeft gemaakt”, schreef zij in een opiniestuk in de krant *Aftenposten*.

Maar onderzoek duidt daar niet op. „Niets wijst erop dat méér topvrouwen in een bedrijf de winst positief beïnvloedt”, zegt hoogleraar Trond Randøy, een van de weinigen die zich kritisch uitlaat over de 40-procentnorm. „In het politiek-correcte Noorwegen durven maar weinigen hun mening te geven.”

Naast de principiële kwestie dat de wet de vrijheid van eigenaren van bedrijven beperkt, vindt Randøy de wet vooral nadelig voor kleine, technisch gespecialiseerde bedrijven. „Zij kunnen geen bestuurders kiezen met de beste kwalificaties,

Noorwegen telt te weinig gekwalificeerde vrouwen om aan het quotum voor topvrouwen te voldoen. Daarom halen bedrijven ze uit andere Scandinavische landen.

ILLUSTRATIE ISABEL BRITO

maar moeten voldoen aan een quotum. „Maar Noorwegen is een extreem rijk land, dus kunnen wij het ons veroorloven om te experimenteren”, zegt Randøy.

Zijn onderzoek toont aan dat vrouwen gemiddeld tien tot twintig jaar jonger zijn dan hun mannelijke collega's. „Reder John Frederiksen van Frontline, een van de grootste bedrijven aan de Noorse beurs, heeft twee dochters in de raad van bestuur gezet. Vrouwen van in de twintig. Misschien zouden ze daar toch wel terecht zijn gekomen, maar normaal gesproken niet op deze jonge leeftijd, zonder enige bedrijfservaring”, aldus de hoogleraar. „Bekijk je de foto's van de Noorse ondernemingsbesturen, dan lijken het net mannen met hun dochters”, constateert Randøy.

Onderzoekster Hoel ziet naast het leeftijdsverschil nog een ander verschil: „Vrouwen zijn beter opgeleid.”

Directies en raden van commissarissen die volledig uit vrouwen bestaan, zijn overigens niet toegestaan, want de 40-60 procentnorm geldt voor beide seksen. StatoilHydro, het grootste bedrijf van Noorwegen, had meer dan 60 procent vrouwelijke topbestuurders. „Eén vrouw moest eruit gezet worden. Dat werd iemand met perfecte kwalificaties. Dat is betreurenswaardig”, constateert Randøy droogjes.

Sommige critici hadden er bij de invoering van de wet voor gewaarschuwd dat jonge mannen de dupe zouden worden van de quotumregeling. Dit blijkt niet te kloppen. Onderzoekster Hoel: „We zien dat bedrijven het aantal bestuursposities uitbreiden met één of twee, zodat er ook plaats is voor jonge mannen.”

Dit is het slot van een tweeluik over vrouwen aan de top. Het eerste deel verscheen gisteren.